

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

Cap. XVIII. Ex quâlibet re, quae occurrit, motus anagogicos elici posse:
Scalae à visibili creaturâ ad invisibilem creatorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

6. Proficiscere, bone Jesu, ligno crucis onustus, sed multò magis amoris pondere pressus, & qui dolori tuo non parcis, parce peccatis meis.

7. Jugum tuum, Domine, suave est, & onus tuum leve, fac ut illud gaudenter portem, abnegans memetipsum, & crucem meam bajulans post te.

8. Suavissime Jesu, qui tam inhumaniter in cruce extendi voluisti, ut numerari possent omnia ossa tua; præsta ut omnia membra, sensus, & potentias ad te semper erectas tibi amanter uniam, & clavis timoris tui cruci tuæ perpetuò affixus maneam.

9. Ad te, Domine, clamantem exaudi, & qui dixisti Apostolis tuis, cum exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum; trahere me ad te, & excipe animam meam in foraminibus petrae, in cavernis maceræ.

10. Agnosco, gloriosissime Fili Dei, titulum tuum; tu es enim Jesus Nazarenus Rex Iudæorum. Utinam orbis universus hunc titulum legat & admittat, teque omnes confiteantur Regem suum & Salvatorem.

D E C A S X.

1. **J**ESU vita morientium, qui, cum jam mortuus esses pro nobis, latus tuum lanceâ aperiri voluisti, ut accedentibus ad te facilis pateret aditus ad cor; admitte me in latus tuum, ut in eo sit requies mea in sæculum sæculi.

2. O quinque Christi pretiosa vulnera, divinâ dulcedine plena, saluto & veneror vos: in vobis enim medicina vitæ, copia gratiæ, plenitudo indulgentiæ.

3. In latere tuo latere volo, Jesu mi crucifixe, ibi orare, ibi tractare negotia mea: quia ibi quidquid voluerò obtinebo.

4. Gratias ago tibi, Salvator mundi, quia opus Redemptionis nostræ perfectissimè peregesti: perfice & in me opus quod incepisti, ut plena in me, & consummata justitia reperiat.

5. Quanta duritia cordis mei! concutitur terra, disiliunt saxa, obtenebrantur cœli, moriente Domino: solum cor meum immotum erit, qui tantæ necis causa fui; Scinde illud, Domine, & frange sanguine tuo.

6. Sepeli cor meum tecum, & absconde me intra vulnera tua, dilectissime Jesu, ut extrâ te nusquam reperiar.

7. Obsigna cor meum, Domine, & sensus

ac facultates sigillo charitatis tuæ, ut sic obsignatus tecum maneam in æternum.

8. O Rex gloriæ, Domine virtutum, qui post mortem descendisti ad inferos, & justos è carcere eduxisti, gaudeo de hoc tuo triumpho, & precor, ut omnem tartaream potestatem virtute tuâ vincere me facias.

9. O Triumphator gloriosissime, fac me participem passionis tuæ, ut sim etiam resurrectionis: tecum moriar, ut tecum resurgam & tecum tandem ascendam in cœlum.

10. Rex sempiternæ, qui sedes ad dexteram Patris, trahere me post te, ut illic semper fixum sit cor meum, ubi tu es thesaurus meus, & gloria mea, Deus cordis mei, & pars mea, Deus in æternum.

C A P U T XVIII.

Ex qualibet re, quæ occurrit, motus anagogicos elici posse. Scala à visibili creaturâ ad invisibilem Creatorem.

1. **O** Primè dictum est à Redemptore nostro (a) filios hujus sæculi prudentiores esse filiis lucis in genere suo. Nam quis ex nobis, qui filiorum lucis nomine censetur, tantam adhibet industriam in spiritualibus bonis procurandis, quantam mundani homines in terreno lucro ex omni re solertissimè captando? Languet nimirum spiritus, & videntur sensus: & quia cœlestia ab oculis corporalibus remota sunt, mentem humanam vix percellunt: atque ideo plerumque fit, ut in temporalibus lynces, in æternis talpæ simus. Ne igitur sæculo additi homines surgant contra nos in iudicium, quod vivaciores fuerint & diligentiores in perituris divitiis, quam nos in veris & perpetuis congregandis; varias artes excogitare debemus, opes quamplurimas spirituales accumulandi, in omni opere ac negotio lucrum spirituale sectando, & ad Deum aspirando, qui omnium actionum nostrarum finis est & principium. Id quâ ratione fieri possit, non meis, sed Sanctorum Patrum verbis indicabo, quò majorem huic doctrinæ concilium auctoritatem.

2. Divinus Ephrem (b) hoc lucrum in oratione potissimum consistere docet, & ait: *Bonum fuerit semper orare, & nunquam deficere, quemad-*

(a) Luc. 16, 8. (b) Ephrem, t. 1, hom. de orando Deum.

quemadmodum ait Dominus. Quare si ve opereris, si ve dormias, si ve iter facias, si ve comedas, si ve bibas, si ve decumbas, cave orationem tuam intermiseris. Si ve in Ecclesia fueris, si ve domitua, si ve in agro: & si oves pascas, & si edificia construas, & si in symposio verferis, ab oratione carne desistas, & quandocumque potueris, genua flecte; quando non potueris, mente Deum invoca. Quod si orationem operi praemisseris, & surgens de lecto primorum motuum tuorum initia ab oratione duxeris, aditus peccato in animam non patebit. Consonat Chrysofostomus (c) dicens. Accedamus ad Deum, orantes omni tempore, quia nunquam contingit importune accedere. Eum quippe, qui cupit largiri semper opportune oramus. Sicut enim respirare importunum omnino nunquam est; ita etiam non quidem petere, sed non petere potius importunum est. Sicut enim respiracione hoc jugiter indigemus, ita etiam eo, quod a Deo praestatur, auxilio. Idem Chrysofostomus, (d) alibi explicans Apostoli sententiam dicens: Omnia in gloriam Dei facite, varios proponit modos Deum glorificandi in omni actione & omissione, scilicetque nobis de singulis creaturis faciendis, qua ad Deum accedamus. De qua re cum prolixum habuerit sermonem, sic concludit. Si valuerimus, per omnem vitam hanc spirituales mercaturas faciemus & ex omni re lucrum capiemus. Si ve ergo precemur, si ve jejunemus, si ve accusemus, si ve condonemus, si ve laudemus, si ve vituperemus, si ve ingrediamur, si ve exeamus, si ve vendamus, si ve emamus, si ve taccamus, si ve disputemus, si ve aliud quid faciamus somnia referamus ad Deum. Haec ille docens quomodo ex omni re motus anagogici elici possint, quibus ad Deum assurgamus. Similia tradit Magnus Basilius. (e) *Accumbens mensae, ora; estans panem, largitori gratiam rependito; bibis vinum, memento ejus qui illud tibi dedit ad letitiam. & infirmitatum solamen; tunicam indueris, gratias agito benigno datori; suspicis in calum, & fiderrum pulchritudinem intueris, proinde Deo, & cole eum; qui omnia haec in sapientia creavit.* Omitto reliqua. Nam ut alterius Basilius Seleuciae Episcopi (f) verba usurpem: Cum Deus res creatas in morem scale adaptaverit, per eas sui amantibus ascensum ad se extruxit.

3. Quidquid igitur occurrit increaturis, ad laudem reducere oportet creatoris, ut pie admonet Seraphicus Bonaventura. (g) *Cum vi-*

(c) Chrys. hom. 23. in Matth. (d) Idem orat. Kalendis habitis r. 5. (e) Basilius Magn. hom. in S. Iulianum. mart. (f) Basilius Seleuc. orat. 1. (g) Bonav. in stimulo amoris c. 10.

deris aliquos, inquit, in praedicatione temporali, vel in dignitate constitutos, cogitabis hoc esse factum ad divinam magnificentiam ostendendam, & sic in eis Dei potentiam collaudabis. Cum autem videris alios scientiae insistentes, & non solum creatoris, sed etiam creaturarum occultissima inguidentes, & quemlibet versiculum curiosius ordinantes, hoc esse factum ad manifestandam divinam sapientiam non ignores, & sic in eis Dei sapientiam commendabis. Cum vero videris alios temporalibus negotiis insistentes, in eis divinam laudabis providentiam per tales quiescentibus providentem. Si aliquos videris ceteros judicantes, divinum iudicium time: Si penas inferentes, divinam justitiam cogita: si rigidos, divinae justitiae expavesce rigorem: si reprehensores, & causarum discussores, futuri iudicii recordare. Si vero videris praetores circa punitionem malorum remissos, in eis divinam misericordiam commendabis. Si videris aliquos insistere operibus charitatis & pietatis, in ipsis laudabis divinam bonitatem, & suam clementiam insinuatam se breviter ad omnia diffundentem. Si calorem habueris, recogita erga nos Dei Patris misericordiam, qua suum filium voluit incarnari, & pro nobis omnibus crucifigi. Si frigus habueris, ab omni aestu misericordiae refrigerium auferabis: & sic per singula discurrendo omnia potes & debes reducere in laudem & magnificentiam Creatoris. Hoc sancti viri documento quasi acuto ferro medulla spiritus cruitur ex omnibus rebus, quae sensibus percipiuntur. In promptu enim est, juxta Apostolum, (h) *Omni utenti ratione invisibilia Dei, per ea quae facta sunt, intellecta conspiciere.* Quod si accesserit moralis intelligentia rerum omnium, quae praemanibus versantur, jam ingens sylvae unicuique aperitur, quam plurimos affectus erga Deum ex quolibet re elicendi. Hanc autem intelligentiam curioso Lectori suppeditabunt ex antiquis Patribus Clemens Alexandrinus, Origenes, Gregorius Magnus, Rupertus Abbas, Bernardus, Eucherius, & alii: ex recentioribus Sanctus Pagninus in Hagoge ad mysticos scripturae sensus, Joannes a S. Geminiano in summa de exemplis & similitudinibus, Hieronymus Laurentius in Sylva Allegoriarum, Petrus Berchorius in Reductorio, & Repertorio morali, & omnes fere Interpretes Sacrae Scripturae.

4. Philo disertissimus Judaeorum (i) scalas ad Deum esse creatas omnia asseverat. Via enim patet nobis, ut dixi, ab his quae videmus

X &

(h) ad Roman. c. 1. (i) Philol. de praeiis.

& contrectamus, ad Opificem Deum, quem non videmus. Nemo est, si internas aures admoveere voluerit, qui vocem naturæ non audiat ingenti clamore conditorem suum prædicantis. *Cælum, mare, terra, & omnia quæ in eis sunt*, ait S. Prosper, (k) *consono speciei suæ, ordinationisque concentu gloriam Dei protestantur, & prædicatione perpetuâ majestatem sui loquuntur auctoris.* Magnus est liber creaturarum, in quo non solum vir incomparabilis Antonius Abbas, ut de eo Achanasius refert, (l) sed etiam mundi sapientes studuerunt. Trismegistus dixit, mundum esse librum Divinitatis, & speculum divinorum, in quo Deus seipsum clarè expressit. Orpheus in hymnis mundum esse ait musicam admirabilem, quæ prædicat, & laudat Deum: quod etiam noster hymnographus cecinit dicens; *Cæli enarrant gloriam Dei.* Sunt Creaturæ nutus, quibus Deus se nobis manifestat, ex sententiâ Augustini, (m) & Gregorii, Papæ, (n) Sunt venæ divini susurri, ut idem Gregorius (o) testatur. Sunt Choreæ, quas mater natura Numini statuit, ut canit Synesius. (p) Sunt fontes divini amoris, ut docet Angelicus Doctor. (q) Nulli ergo dubium, quin facillimè possit, quicumque huic studio animum applicaverit, ex aspectu cujuslibet creaturæ in Deum assurgere, & piis affectibus ad Creatorem aspirare. Praxim hujus exercitii mox tradam, si prius monero, fuisse quemdam virum sanctum, qui omnia quæcumque audiebat, & videbat, ad Christi passionem referebat. Si clamor occurreret, aut tumultus, vel ictus malleorum: Si scalas aspiceret, aut ligna, aut lanceas, aut clavos, aut aliud quidpiam, ex omnibus occasionem captabat Christi passionem grato animo recolendi. Poterit autem hujusmodi exercitatio ad totam Domini vitam extendi, adhibitis Aspirationibus, quæ superiori capite descriptæ sunt.

(k) Prosper lib. 2. de vocat. Gentium. c. 1. (l) Achanasius in vita S. Antonii. (m) August. lib. 2. de libero. arb. c. 17. (n) Greg. lib. 26. moral. c. 8. (o) Idem ib. lib. 5. c. 20. (p) Synesius hymno 3. (q) D. Thom. opusc. 61.

CAPUT. XIX.

Diarium, & Sylvula aspirationum pro omni actione diei & pro qualibet occasione.

EXuberima messe spicilegium faciam, cunctâ enim percurrere, ex quibus elici Aspira-

tiones possunt, immensi voluminis foret: sed sicut scriptum est: *Da occasionem sapienti, & addetur sapientia.* Primò autem præcipuas diei actiones, & exercitia proponam; tum pleraque alia, quæ frequentius occurrere solent, ut in quolibet actu, & occasione piorum affectuum sylva semper in promptu habeatur.

Cum quis noctu expergiscitur.

1. **D**EUS propitius esto mihi peccatori: educ me de tenebris & umbrâ mortis, & dic de tenebris lucem splendescere.

2. Voca me, Domine, in admirabile lumen tuum; & illumina tenebras meas, tu lux filiorum lucis, tu dies, qui nescis occasum.

3. Tuere me, Domine, ne tenebrosâ peccati caligine involvar: eripe me ab omni inquinamento carnis, & spiritus.

4. Fiat mihi nox ista illuminatio mea in delictis meis, quoniam memor fui nocte nominis tui Domine.

5. In lectulo meo quæsi per noctem quem diligit anima mea. Doce me, Domine, quærere te, & ostende te quærenti.

6. Anima mea desideravit te in nocte, sed & spiritu meo in præcordiis meis; de manè vigilabo ad te, splendor paternæ gloriæ.

7. Nox est, & alta rerum quies, ac profundum silentium. Anemus Deum nostrum, anima: nam amor secretum optat.

8. Ardeant tibi, & loceant, Deus meus, sidera tua, & tot accende radsas amoris in corde meo, quot in cælo splendent stellæ.

9. O si animus ad amoris lucernam vigil hæreret, dum somnum corpus capit, ita ut dicere possem cum sponsâ, ego dormio, & cor meum vigilat! Da mihi Domine, cum necessaria somni quiete perpetuam amoris vigilantiam.

10. Gratias ago tibi, Deus meus, quia dum nox in suo cursu medium iter haberet, omnipotens sermo tuus è regalibus sedibus venit, ut eos illuminaret, qui sedebant in tenebris, & umbrâ mortis.

Manè cum surgis.

1. **B**enedicta sit Sancta Trinitas, atque indivisa Unitas, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus, confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

2. In nomine Domini nostri Jesu Christi crucifixi